

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen

VAASAN SEUDUN LIKENNETURVALLISUUSSUUNNITELMA 2010

Vaasa, Korsnäs, Maalahti, Mustasaari, Oravainen ja Vöyri-Maksamaa

VASAREGIONENS TRAFIKSÄKERHETSPLAN 2010

Vasa, Korsnäs, Malax, Korsholm, Oravais och Vörå-Maxmo

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Vaasan kaupunki sekä Korsnäs, Maalahden, Mustasaaren, Oravaisten ja Vöyri-Maksamaan kunnat ovat laatineet liikenneturvallisuuksuunnitelman kuntien alueelle.

ELY-centralen i Södra Österbotten, Vasa stad och Korsnäs, Malax, Korsholm, Oravais och Vörå-Maxmo kommuner har uppgjort en trafiksäkerhetsplan.

Liikenneturvallisuuksuunnitelma sisältää katsauksen Vaasan seudun liikenneturvallisuuksuden nykytilaan, tavoitteet liikenneturvallisuuksustyölle sekä toimenpideohjelman liikenneympäristön turvallisuusongelmien parantamiseksi ja hallintokuntien liikenneturvallisuuksustyön toimitasuunnitelman (kasvatus- ja tiedotussuunnitelma)

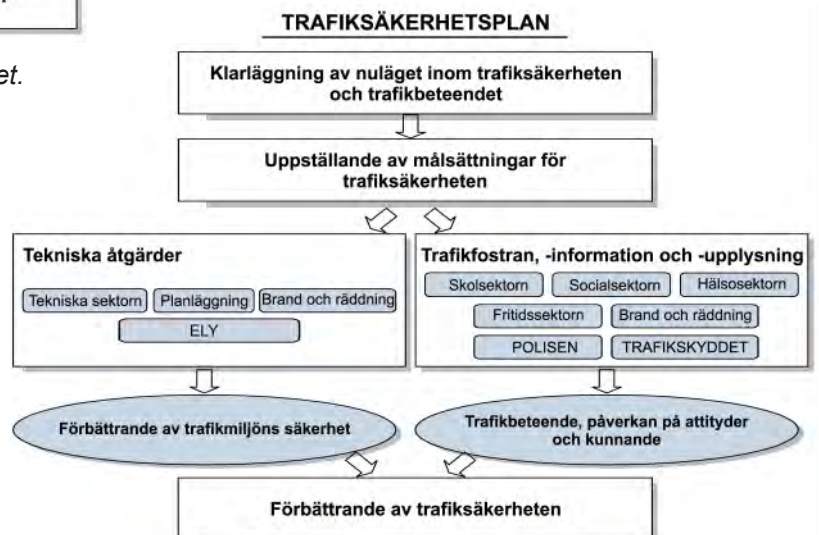
Trafiksäkerhetsplanen innehåller en översikt av trafiksäkerhetens nuläge i Vasaregionen, ett åtgärdsprogram för förbättrande av säkerhetsproblemen i trafikmiljön samt en verksamhetsplan för trafiksäkerhetsarbetet (plan för utbildning och information).

Hyvä liikenneturvallisuus syntyy monista tekijöistä. Liikenneonnettomuuksien taustalla on lukuisia liikenneympäristöön, ajoneuvoon ja liikkajaan liittyviä tekijöitä. Samoin liikenneturvallisuuksuden parantuminen edellyttää useiden tahojen toimia ja kiinteää yhteistyötä. Arjen liikenteessä korostuu jokaisen liikkujan vastuullinen käyttäytyminen, jota on mm. turvavälineiden käyttö, liikennesääntöjen noudattaminen ja muiden liikkujien huomiominen.

Det är många faktorer som leder till en god trafiksäkerhet. Bakom trafikolyckorna finns likaså många faktorer som berör trafikmiljön, fordonen och vägtrafikanterna. En förbättring av trafiksäkerheten förutsätter att många parter agerar i nära samarbete. I vardagstrafiken betonas alla trafikanters ansvarsfulla beteende, som omfattar bl.a. att använda säkerhetsanordningar, att följa trafikreglerna och att beakta andra trafikanter.

Liikenneturvallisuuksuunnitelman laatimisvaiheet.

Trafiksäkerhetsplaneringen som process.

SUUNNITTELUALUE

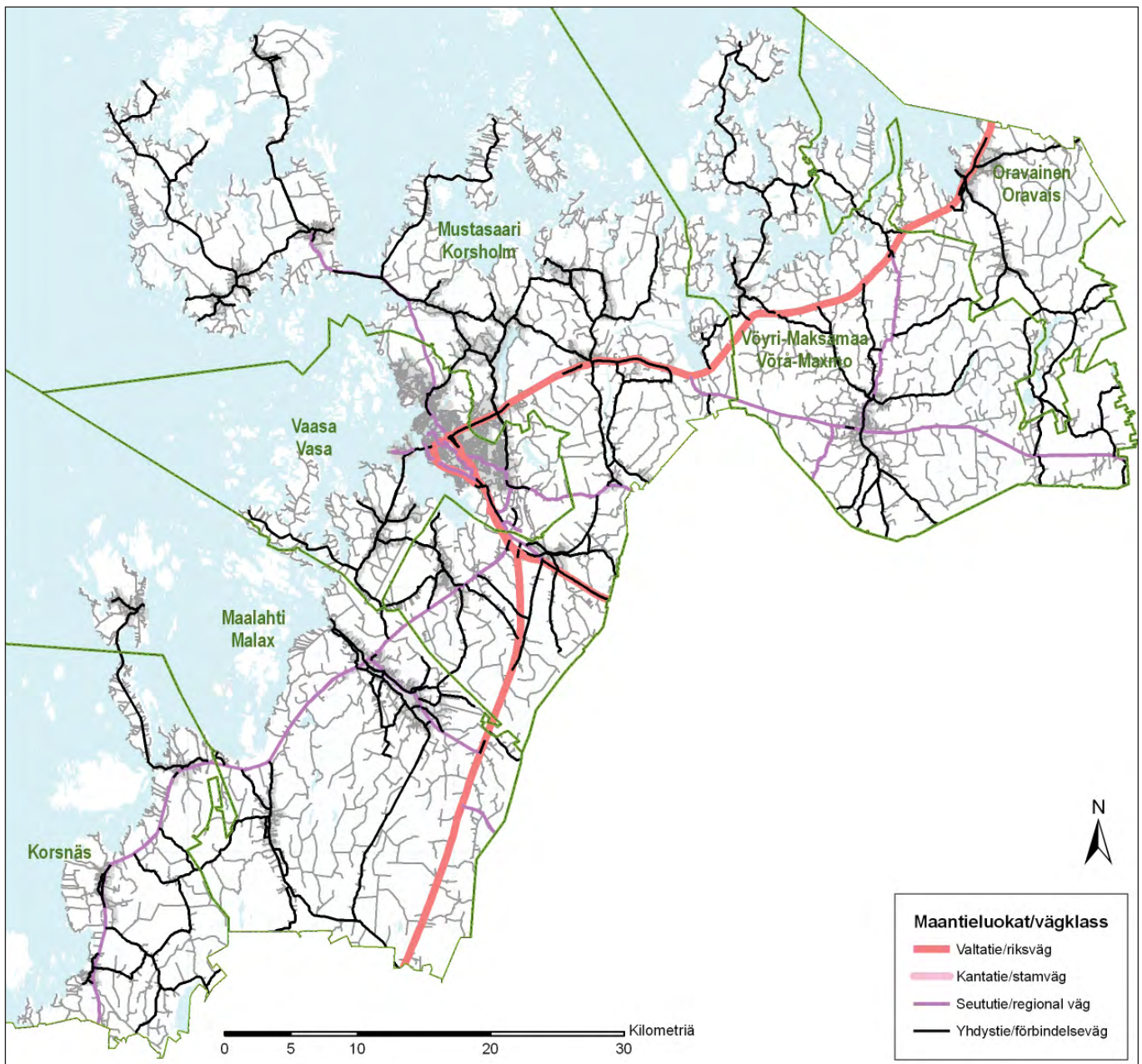
Suunnittelualan muodostavat Vaasan kaupunki sekä Korsnäs, Maalahden, Mustasaaren, Oravaisten ja Vöyri-Maksamaan kunnat. Suunnitelma koskee kuntien alueella sijaitsevia maanteitä, yksityisiä teitä ja katuverkkoa sekä kevyen liikenteen väyliä.

Vaasan seudun väkiluku vuoden 2009 alussa oli noin 91 200 henkilöä. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan suunnittelualan väkiluku nousee vuoteen 2040 mennessä 12 %. Ennusteen mukaan kuntien väestö myös ikääntyy. Yli 65-vuotiaiden määrä on nyt sama kuin Länsi-Suomen läänissä eli 18 % väestöstä, kun koko maassa yli 65-vuotiaita on 16 %. Väestöennusteen mukaan vuonna 2040 yli 65-vuotiaita on suunnittelualueella 24 % väestöstä.

PLANERINGSOMRÅDET

Planeringsområdet för trafiksäkerhetsplanen har varit Korsnäs, Malax, Korsholm, Oravais och Vörå-Maxmo kommuner samt Vasa stad. Vad trafikmiljön beträffar har planeringen omfattat områdets alla trafikleder (bil-, gång- och cykelvägar)

Folkmängden i Vasaregionen var i början av år 2009 ca 91 200 personer. Enligt Statistikcentralens befolkningsprognos stiger folkmängden före 2040 med 12 %. Enligt prognosen föräldras befolkningen. Över 65-åringarnas andel av befolkningen i regionen är 18 % dvs lika stor som i Västra Finlands län, i hela Finland är andelen 16 %. Enligt prognosen är 24 % av regionens befolkning år 2040 över 65 år.

LIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA

Koettu liikenneturvallisuus

Suunnittelualueella liikkuvien kokemuksia liikenneympäristön turvallisuudesta, paikallisesta liikennekulttuurista sekä vastaajien turvavälineiden käytöstä selvitettiin kaikille avoimella kyselyllä huhti-toukokuussa 2009. Kyselyyn saatiin yhteensä 909 vastausta.

Liikenneympäristön suurimpia ongelmia kyselyn perusteella ovat maanteiden ja katujen kunto sekä kevyen liikenteen väylien puuttuminen. Vastaajat tunnistivat ongelmiksi myös autoilijoiden asenteet, jotka ilmenivät huumaavien aineiden vaikutuksen alaisena ajamisena, piittaamattomuutena kevyestä liikenteestä sekä liikennesäännöistä ja ylinopeuksina taajama-alueilla. Myös turvalaitteiden, erityisesti pyöräilykypärän, hands free-laitteen ja heijastimen, käytössä on parannettavaa.

Liikenneonnettomuudet

Vaasan seudulla tapahtui poliisin tilastojen mukaan vuosina 2004–2008 yhteensä noin 3 000 liikenneonnettomuutta. Henkilövahinkoihin johti näistä reilu 600, joista 23 johti kuolemaan. Väkilukuun suhteutettuna henkilövahinko-onnettomuuksia on tapahtunut Vaasan seudulla hieman enemmän kuin Pohjanmaan maakunnassa ja koko maassa keskimäärin.

Seudun maantieverkolla tapahtui henkilövahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa eniten yksittäis-, kevyen liikenteen ja risteysonnettomuuksia. Katuverkolla yleisin onnettomuusluokka henkilövahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa oli kevyen liikenteen onnettomuudet.

Onnettomuudet aiheuttavat inhimillistä kärsimystä ja surua. Kunnille liikenneonnettomuudet merkitsevät näiden lisäksi aina myös taloudellisia menetyksiä. Vaasan seudun onnettomuudet maksavat vuosittain noin 52 milj. euroa, josta kuntien osuus on noin 8,9 milj. euroa.

NULÄGE INOM TRAFIKSÄKERHETEN

Upplevda problem

Genom en för alla öppen enkät som genomfördes i april-maj 2009 utreddes, vilka erfarenheter de som färdas inom planeringsområdet har av trafiksäkerheten och den lokala trafikskulturen. Det kom in sammanlagt 909 svar på enkäten.

Till trafikmiljöns största problem hör enligt enkäten landsvägarnas och gatornas skick samt bristen på gång- och cykelvägar. Svararna påtalade också bilisternas attityder, som tar sig uttryck i körande under påverkan av alkohol, mediciner eller narkotika, i brist på hänsyn till fotgängare och cyklister, i likgiltighet för trafikregler samt i fortkörning inom tätortsområden. Även i användning av säkerhetsutrustning, speciellt cykelhjälm, hands free-utrustning och reflex, finns förbättringsmöjligheter.

Trafikolyckor

I Vasatrakten inträffade enligt polisens statistik under åren 2004–2008 sammanlagt ca 3 000 trafikolyckor. Av olyckorna ledde drygt 600 till personskador, och av personskadeolyckorna ledde 23 till dödsfall. I relation till folkmängden har det skett något fler personskadeolyckor i Vasaregionen än i landskapet Österbotten och i hela landet i genomsnitt.

Singel-, fotgängar-, cykel- och mopedolyckor samt korsningsolyckor var det vanligaste olyckstyperna med personskador på landsvägsnätet. Fotgängar-, cykel- och mopedolyckor var vanligast olyckstyperna med personskador på gatunätet.

Olyckorna medför mänskligt lidande och sorg. För kommunerna betyder trafikolyckorna alltid även ekonomiska förluster. Olyckskostnaderna i Vasaregionen kostar årligen cirka 52 milj. euro. Kommunernas årliga andel av kostnaderna är cirka 8,9 milj. euro.

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TAVOITTEET

Valtioneuvosto on hyväksynyt pitkällä aikavälillä Suomelle liikenneturvallisuusvision, jonka mukaan tieliikennejärjestelmä on suunniteltava siten, ettei kenenkään tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä. Tavoitteena on parantaa turvallisuutta jatkuvasti kohti tasoa, joka on enintään 250 tieliikennekuolemaa vuonna 2010 ja enintään 100 tieliikennekuolemaa vuonna 2025.

Koetun liikenneturvallisuuden ja onnettomuusanalyysin tulosten pohjalta määriteltiin Vaasan seudun liikenneturvallisuustyölle seuraavat pitkän aikavälin tavoitteet:

- Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien vähentäminen
- Liikenneturvallisuuden kytkeminen maankäytön suunnitteluun
- Kevyen liikenteen turvallisuuden parantaminen
- Turvalaitteiden käytön lisääminen (turvavyö, kypärä, heijastin)
- Ajonopeuksien hillitseminen
- Turvallisen liikennekäyttämisen edistäminen, varsinkin nuorten ja maahanmuuttajien keskuudessa
- Jatkuvan kasvatus-, valistus- ja tiedotustyön käynnistäminen ja ylläpitäminen
- Eri hallinnonalojen ja sidosryhmien välisen liikenneturvallisuustyön parantaminen

Painopisteet 2010-12 ovat:

- Kevyt liikenne (mm. mopot)
- Oikea nopeustaso ja suojatiekäyttäytyminen
- Maahanmuuttajat liikenteessä

MÄLSÄTTNINGAR FÖR TRAFIKSÄKERHETSARBETET

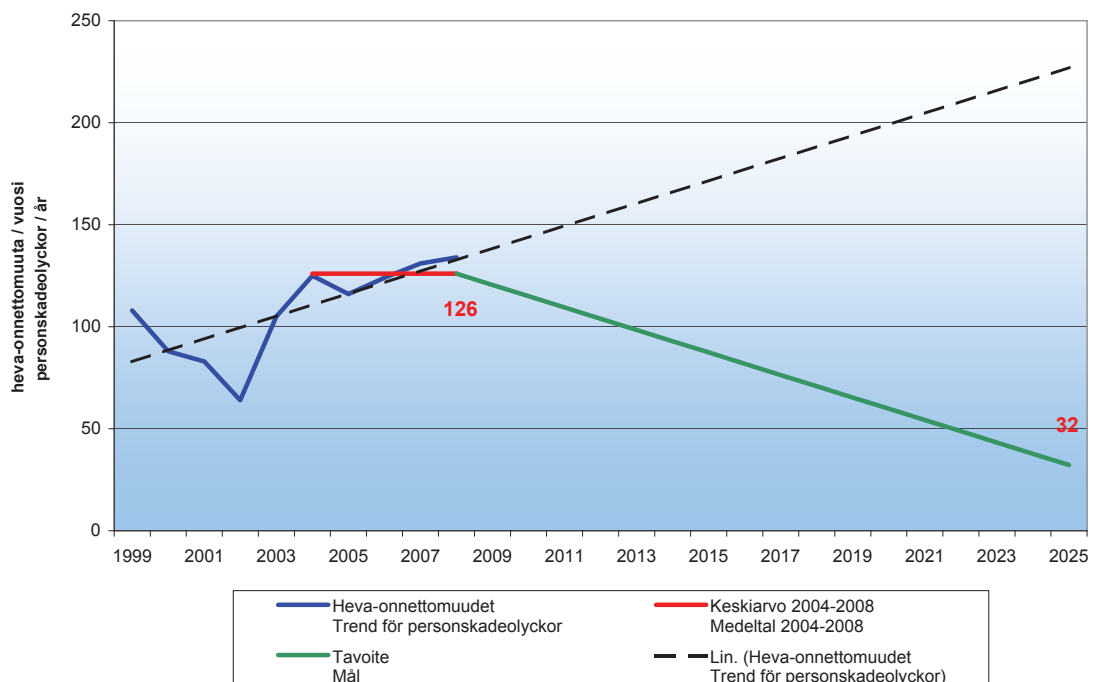
För Finland har stadsrådet godkänt en långsiktig trafiksäkerhetsvision, enligt vilken vägtrafiksystemet skall planeras så att ingen behöver dö eller skadas allvarligt i trafiken. Målsättningen för den riksomfattande trafiksäkerhetsplanen är att kontinuerligt förbättra säkerheten till en nivå, som innebär högst 250 dödsfall i vägtrafiken år 2010 och högst 100 dödsfall i vägtrafiken år 2025.

För trafiksäkerhetsarbetet i Vasaregionen fastslogs på basis av den upplevda trafiksäkerheten samt olycksanalysens resultat följande funktionella målsättningar:

- Minskning av personskadeolyckornas antal
- Trafiksäkerheten anknyts till markanvändningsplanläggningen
- Förbättring av säkerheten inom gång- och cykeltrafiken
- Ökad användning av säkerhetsanordningar (säkerhetsbälte, hjälm, reflex)
- Dämpade körhastigheter
- Främjande av tryggt trafikbeteende, särskilt bland unga och invandrare
- Inledning och upprätthållande av ett kontinuerligt arbete inom trafikfostran, -upplysning och -information
- Förbättrandet av trafiksäkerhetssamarbetet mellan olika förvaltningsgrenar och intressentgrupper.

Prioriteringarna för åren 2010–2012 är:

- Gång-, cykel- och mopedtrafiken
- Rätt hastighetsnivå och beteende vid övergångsställena
- Invandrarna i trafiken

LIKENNETURVALLISUUDEN PARANTAMINEN

Liikenneympäristön parantamistoimenpiteet

Liikenneturvallisuuksuunnitelmassa esitetään liikenneympäristön parantamiseksi teknisiä toimenpiteitä yhteensä 356 kappaletta, joista Vaasaan 107, Korsnäsiin 36, Maalahteen 80, Mustasaareen 70, Oravaisiin 32 ja Vöyri-Maksamaalle 31 Toimenpiteiden alustava kokonaiskustannusarvio on 29 M€.

Toimenpideohjelma sisältää seuraavia toimenpiteitä:

Kevyen liikenteen turvallisuuden parantaminen

- Suojatien havaittavuuden parantaminen
- Korotetun suojatien rakentaminen
- Keskisaarekkeen rakentaminen suojatielle
- Kevyen liikenteen alikulun rakentaminen
- Päällystetyn pientareen leventäminen ja ajoradan kaventaminen
- Kevyen liikenteen väylän rakentaminen

Esteettömyyden parantaminen

- Kevyen liikenteen väylän leventäminen
- Kevyen liikenteen erottelu kevyen liikenteen väylällä

Kääntymis- ja risteämisonnettomuuksien vähentäminen

- Näkemien parantaminen näkemäraivauksin ja leikkauksin
- Nopeusrajoituksen alentaminen liittymän kohdalla
- Liittymän kaventaminen tai kanavointi
- Kiertoliittymän rakentaminen
- Väistötilan rakentaminen
- Liittymän porrastus
- Eritasoliittymän rakentaminen
- Liittymän valaiseminen

Liikenteen rauhoittaminen

- Töyssyjen rakentaminen ja liittymien korottaminen
- Nopeusrajoituksen alentaminen

Muut tekniset toimenpiteet

- Koulun piha- ja lähiympäristön parantaminen
- Liikennealueiden tai parkkipaikkojen jäsentely

FÖRBÄTTRANDE AV TRAFIKSÄKERHETEN

Förbättringsåtgärder i trafikmiljön

I trafiksäkerhetsplanen har föreslagits sammanlagt 356 åtgärder i trafikmiljön för Vasaregionen. Av åtgärderna är 107 i Vasa, 36 i Korsnäs, 80 i Malax, 70 i Korsholm, 32 i Oravais och 31 i Vörå-Maxmo. Kostnaderna för åtgärderna har preliminärt beräknats till 29 M€.

Åtgärdsprogrammet innehåller följande åtgärder:

Förbättrande av säkerheten inom gång- och cykeltrafiken

- Förbättring av synligheten vid övergångsställen
- Byggnad av upphöjda övergångsställen
- Byggnad av refuger vid övergångsställena
- Byggnad av tunnlar för lätta trafiken
- Förbreddning av den belagda vägrenen och avsmalning av körbanan
- Byggnad av gång- och cykelvägar

Förbättring av tillgängligheten

- breddning av gång- och cykelvägarna
- separering av gång- och cykeltrafiken på gång- och cykelvägarna

Minskning av svängnings- och korsningsolyckorna

- Förbättring av siktförhållanden
- Sänkning av hastighetsbegränsning i korsningar
- Avsmalning eller kanalisering av anslutningar
- Byggnad av cirkulationplatser
- Byggnad av väjningsutrymmen
- Förskjutning av anslutningar
- Byggnad av planskild korsning
- Belysning av anslutningar

Dämpande av trafiken

- Byggnad av guppar och upphöjda anslutningar
- Sänkning av hastighetsbegränsningen

Övriga åtgärder i trafikmiljön

- Förbättring av skolans gårds- och närområde
- Strukturering av trafik- eller parkeringsområden

Liikenneturvallisuusyö

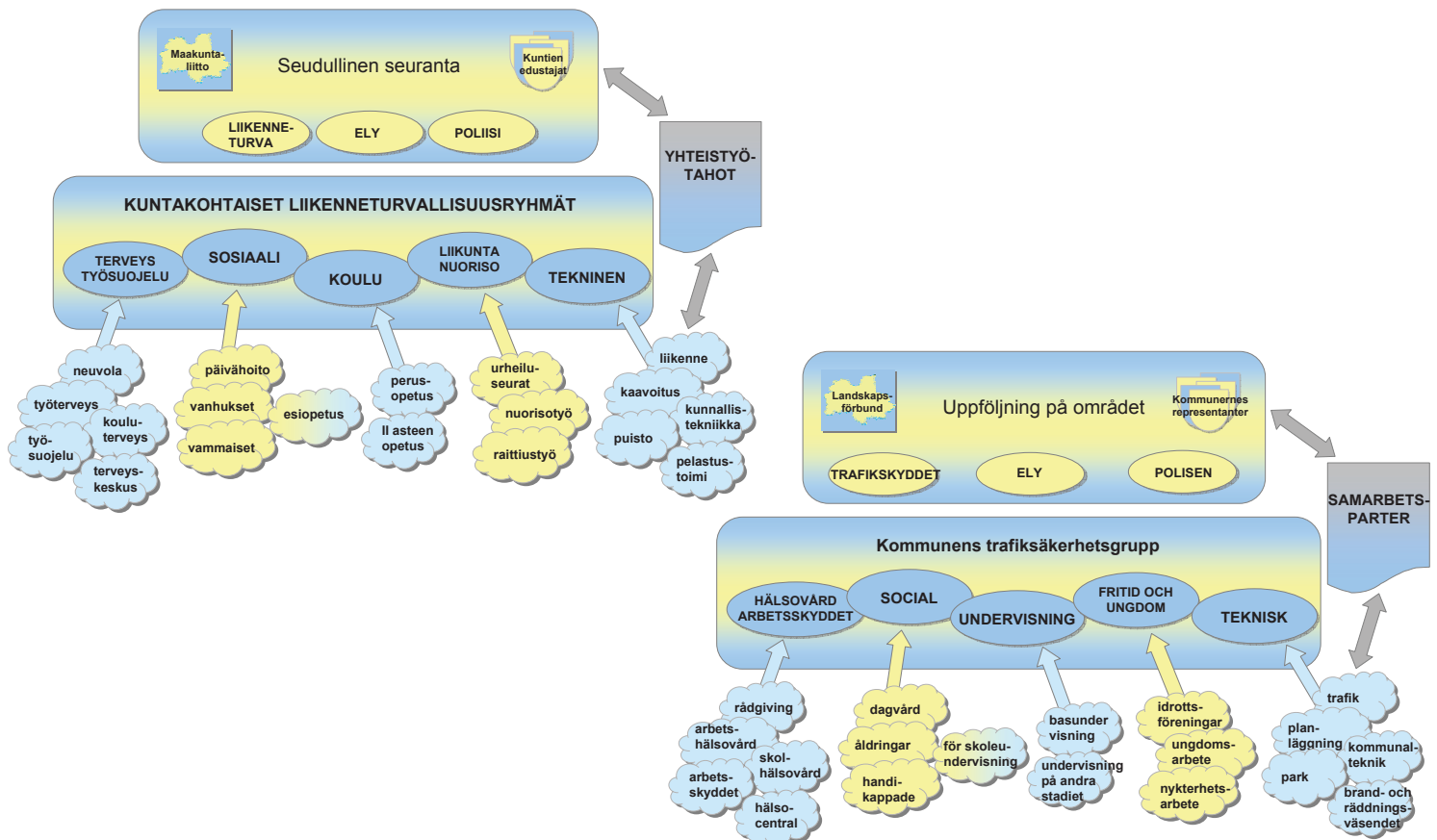
Liikenneturvallisuuden parantamisessa keskeisessä roolissa on liikenneturvallisuusyö aktivoiminen ja kuntalaisten asenteisiin ja liikennekäyttäytymiseen vaikuttaminen.

Vaasassa on jo aikaisemmin ollut liikenneturvallisuusryhmä, joka vastaa kaupungin liikenneturvallisuusyöstä. Työn aikana on perustettu myös muihin kuntiin liikenneturvallisuusryhmät. Ryhmissä on edustajia eri hallintokunnista.

Liikenneturvallisuusryhmän keskeisimmät tehtävät ovat:

- Työn organisointi kunnassa ja vastuun jakaminen
- Tavoitteiden asettaminen ja painopisteiden määrittäminen sekä tarkistaminen vuosittain
- Toimintasuunnitelmien laatimisesta ja toteuttamisesta sekä toiminnan edellyttämästä budjetoinnista huolehtiminen
- Liikenneturvallisuustilanteen ja -kehityksen sekä liikenneturvallisuusyön seuranta
- Tiedottaminen sekä kuntien hallinnon sisällä että ulospäin kuntalaisille.

Liikenneturvallisuusyötä tuodaan kaikkien kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden arkipäivään hallintokuntien laatimien toimintasuunnitelmien kautta.

Trafiksäkerhetsarbetet

Aktiveringen av trafiksäkerhetsarbetet och påverkning av invånarnas attityder och trafikantbeteende har en betydande roll vid förbättring av trafiksäkerhetsläget.

I Vasa stad har det redan tidigare funnits en trafiksäkerhetsgrupp, som ansvarar för stadens trafiksäkerhetsarbete. I de övriga kommunerna har under planeringsarbetet tillsatts trafiksäkerhetsgrupper. Grupperna består av representanter för olika förvaltningsgrenar.

Trafiksäkerhetsgruppens centrala uppgifter är:

- Arbetets organisering och ansvarsfördelning i kommunen
- Att uppställa målsättningar, definiera tyngdpunkterna samt justera dem årligen
- Att sköta om att verksamhetsplanen utarbetas och att den verkställs
- Uppföljning av trafiksäkerhetssituationen och trafiksäkerhetsarbetet
- Information både inom förvaltningen och utåt till kommuninvånarna

Trafiksäkerhetsarbetet integreras i invånarnas och kommunens tjänstemäns vardag via verksamhetsplanerna, som de olika förvaltningsgrenarna uppgör.

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN JATKUVUUS JA SEURANTA

Sitoutuminen

Liikenneturvallisuuksuunnitelman valmistuttua tärkeintä on käytännön toiminnan ja toimenpiteiden käyntiin saaminen. Liikennekasvatus, -valistus ja -tiedotus etenee hallinnon-aloittain ja yhteistyökumppaneittain. Poliittinen käsittely vahvistaa liikenneturvallisuuudelle asetetut tavoitteet osaksi kunnan laatu- ja tulostavoitteita ja osoittaa työhön tarvittavat resurssit.

Viestintä ja tiedotus

Liikenneturvallisuuksuunnitelman valmistumisesta on hyvä tiedottaa sekä kuntien sisäisesti omille työntekijöille että kuntalaisille. Kuntien sisäisessä tiedottamisessa keskeistä on, että kaikki työntekijät osaavat sisällyttää liikenneturvallisuuuden osaksi omia työtehtäviään. Kuntalaisille tiedotetaan suunnitelmasta paikallisessa lehdessä ja radiossa.

Jatkuvuus

Liikenneturvallisuuksuustyön jatkuvuus varmistuu kunnanvaltuuston annettua liikenneturvallisuuksuunnitelmalle poliittisen hyväksymisensä ja sitoutumisensa. Liikenneturvallisuuuden parantamistoimenpiteiden vaikutukset ovat usein todettavissa vasta pidemmän ajanjakson kuluessa.

Seuranta

Sidosryhmätyöskentelyn yhteydessä työlle asetettujen tavoitteiden, liikenneympäristön parantamistoimenpiteiden sekä liikenneturvallisuuksuustyön toteutumisen seurannan koordinoimiseksi on valittu mittareita. Mittareita seurataan vuosittain kunnallisessa liikenneturvallisuuksuryhmässä.

Suunnittelua ohjanneeseen ryhmään ovat kuuluneet:
Planerignen har letts av följande personer:

Kjell Lind	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus / ELY-centralen i Södra Österbotten
Fjalar Djupsjöbacka	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus / ELY-centralen i Södra Österbotten
Kaj Mattsson	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus / ELY-centralen i Södra Österbotten
Eero Siikavirta	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus / ELY-centralen i Södra Österbotten
Ulf Granäs	Korsnäs in kunta / Korsnäs kommun
Johan Nordström	Maalahden kunta / Malax kommun
Per-Håkan Österåker	Mustasaaren kunta / Korsholm kommun
Lasse Sillanpää	Oravaisten kunta / Oravais kommun
Markku Litmanen	Vaasan kaupunki / Vasa stad
Pertti Hällilä	Vaasan kaupunki / Vasa stad
Keijo Saarenmaa	Vaasan kaupunki / Vasa stad
Jan Östman	Vöyri-Maksamaan kunta / Vörå-Maxmo kommun
Jan Wikström	Pohjanmaan liitto / Österbottens förbund
Heli Lintamo	Liikenneturva / Trafikskyddet rf.
Markku Mäntymaa	Poliisi / Polisen

Konsultteina työssä ovat olleet Christel Kautiala Destia Oy, Mikko Uljas Talentek Oy sekä Eija Yli-Halkola Destia Oy.

Som konsult vid arbetet har fungerat Christel Kautiala Destia Oy, Mikko Uljas Oy Talentek Ab och Eija Yli-Halkola Destia Oy.

KONTINUITET OCH UPPFÖLJNING AV TRAFIKSÄKERHETSARBETET

Engagemang

Då trafiksäkerhetsplanen blivit färdig är det viktigast att det praktiska arbetet och åtgärderna fås i gång. Trafikfostran, -upplysning och -information går vidare inom förvaltningsgrenar och samarbetspartner. Den politiska behandlingen fastslår de för trafiksäkerheten uppställda målsättningarna som en del av kommunens kvalitets- och resultatmål samt anvisar för arbetet behövliga resurser.

Kommunikation och information

Om färdigställandet av trafiksäkerhetsplanen är det bra att informera både internt till kommunens egna tjänstemän och kommuninvånarna. Inom den interna informationsverksamheten är det viktigt att tjänstemännen får kunskap om integreringsmöjligheten av trafiksäkerhetsarbetet i sitt eget dagliga arbete. Kommuninvånarna informeras t.ex. genom lokaltidning och radio.

Kontinuitet

Trafiksäkerhetsarbetets kontinuitet säkerställs då kommunfullmäktige har gett trafiksäkerhetsplanen sitt politiska godkännande och sitt engagemang. Verkningarna av åtgärderna för att förbättra trafiksäkerheten kan i många fall konstateras först under en längre tidsperiod.

Uppföljning

Det har valts mätinstrumentet för att koordinera uppföljningen av de i samband med intressentgrupparbetet uppställda målsättningarna för arbetet samt genomförandet av förbättringarna i trafikmiljön och trafiksäkerhetsarbetet. Mätinstrumenten följs årligen upp i den kommunala trafiksäkerhetsgruppen.